

ABSTRAKT

Tématem mé diplomové práce je zánik manželství. Zabývám se v ní právní úpravou jednotlivých způsobů zániku manželství a také jejich právních důsledků. Práce se skládá z úvodu, čtyř hlavních kapitol, které se dále dělí do podkapitol, a závěru.

V první kapitole zpracovávám zánik manželství rozvodem. Nejdříve se zabývám předpoklady rozvodu manželství. Rozlišuji rozvod manželství se zjišťováním příčin rozvratu a bez zjišťování příčin rozvratu a také popisuji úpravu tzv. tvrdostních klauzulí. Dále se zabývám vypořádáním majetkových poměrů manželů, jejich bydlením i případnou vyživovací povinností mezi nimi.

Velká část této kapitoly se věnuje také úpravě poměrů dítěte na dobu po rozvodu. Tedy kritériím, která je potřeba vzít při tom do úvahy, právní úpravě svěřeni dítěte do výlučné péče jednoho z rodičů, do péče společné, střídavé i do péče osoby od rodiče odlišné. Největší pozornost je přitom věnována střídavé péči, která je velmi diskutovaným tématem. Rozebírána je také vyživovací povinnost rodičů vůči dětem.

Druhá kapitola představuje srovnávací studii s nizozemským právním řádem. Popisuje předpoklady pro rozvod v Nizozemsku, jeho důsledky v majetkové oblasti i v oblasti poměrů dítěte.

Ve třetí kapitole zpracovávám zánik manželství smrtí. Nejprve jsou vysvětleny instituty důkazu smrti a domněnky smrti, následně se zabývám právními následky v oblasti manželství. To znamená tomu, jak jsou vypořádány majetkové poměry mezi pozůstalým manželem a zemřelým. Dále postavením pozůstalého manžela coby dědice a jeho dalším právům k pozůstalosti. Analyzována je také otázka bydlení po smrti manžela.

Čtvrtá kapitola je věnována zániku manželství změnou pohlaví. Tento institut je v diplomové práci zasazen do širšího kontextu českého právního řádu, zmíněna je také perspektiva Evropského soudu pro lidská práva.

V závěru dochází k syntéze dílčích poznatků. Docházím k závěru, že pro zvolené téma je určující spor principu smluvní volnosti a ochrany slabší strany. Zcela klíčová je proto role soudce.